

weida ween jau waretu noßfahrt un hpreest, waj grahmata deriga un waj to wehrt's eegabdatees.

Bes rafstneku paschu uodrukatam „paschritlam“ jau awischu redatzjas par weenu otru derigu un eewehrojamu grahmatu waretu pasneigt ari wehl kritis no sawas puses waj ari nodrulat fahdu eesuhitru kritis. Tabdejadi derigu grahmatu un rafsu isplatischana tauta stipri ween tiftu weizinata. Kulturas semes schahdas „paschritlam“ wair saw nela jauns. Daschi pat toti sinatni aroda schurnali, kuras wada slaveni profesori un kur strahda waj tilai profesori, preegesch jo wehribu schahdam „paschritlam“, kuri mehrlis ar darba saturu pareisi cepashitn latstajus un dot wahrdi un eespehju runat pascham darba autoram. Un ja jau tur, kur netruhst eewehrojamu kritis, to atrod par wajadfigu un eeteizamu, salab tad lai pee mums tas täpat nebuhtu wajadfigs un derigs? Wajaga tilai pasabti scha rihkotees un panahkums buhs lab. „Mahjas Weesa Mehneschakstis“, „Mahjas Wees“ un zil finu, ari „Deenas Lapa“ jho paahkumtu weizinä. Man leekas, ta pret winu newaretu nelabwelihi isturetees newens laitralists, tam pateest ruhp sawas tautas rafstneebas usschana.

Par vohrrakstischanas, dascham teessbam un fahrtam.

No M. Lanzka.

(Turpinajums.)

Par apalsch lareiweem un brihweem fandim.

Ka sinams, tad apalsch lareiwejji, kas eestahjäas kara deenestä pirms X. revijsas, t. i. lihds 1858. g., ita isslebgti is revijsas listem. Turpretim tee, kuri eestahjäas kara deenestä pebz X. revijsas, pallta sawu fabeedribu fastahwā un atgreesas pebz winu atvalinaschanas reservā waj atstaulā tai fabeedribā, pee kuras agrak peedereja. Logad scheem apalsch lareiwejjeem (t. i. kuri nodoti deenestä lihds 1858. g.), ta ari winu gimenem, ir jaapeerakstas no jauna pee pilsehru waj lauku fabeedribam. Ja wint wehlas tilt peeslaititi pee pilsehru fabeedribam (isnemot Rigu, par ta runasim wehlat) weenigtilai flaita deht, t. i. bes peenahkumeem un fesibam, waj ari pee tam lauku fabeedribam, pee kura wini agrak peedereja, tad peerakstichanu frona palata isdara bes scho fabeedribu usnemschanas leezibam. Turpretim ja grib peeraksties pee zitas lauku fabeedribas waj ari pilsehru pee ola-deem, tad jaishgahda fabeedribas usnemschanas leeziba.

Kas sihmejas us Rigu, tad man jaishrahda, ta ne pee weenos fabeedribas nepeeralstitti apalsch lareiwejji (saldatu) behrni, kuri tehvi tiikuschi nodoti kara deenestä us refrutu litumu pamata, war tilt peerakstitti pee Rigos brihwi lauschu skirkas, t. i. tilai flaita deht — bes usnemschanas leezibas weenigtilai tanis gadijumos:

- 1) ja nepeeralstitti saldatu meitas un nepilngadejee dehli — ir dñimusti Riga, turpretim
- 2) pilngadeji, — ja wint eero das spilbit kara deenestu waj ari tila nodoti kara deenestä no Rigos pilsehru fabeedribas somijas.

Personas, kuras pee Baltijas pilsehru teel peerakstitas weenigtilai flaita deht, sauzas par brihweem fandim. Wini nemasa nefahdu nodolu un tapehz ari nedabun no fabeedribas itin nefahdu palihdsbu. Weenigtilai teesiba ir — dabuht no nodolu waldem wajadfigs usturas sihmes. Tapehz gan buhtu eeteizams, ja ween tilai war, peerakstites pilsehru pee ola-deem, lai slimibas waj nabadsibas gadijumā waretu dabuht palihdsbu.

Bet lamdeht saldatu atraitnem un winu behrnuem wis-pahri peerakstites pee fabeedribas? Ka sinams, lihds schim wini dñiwoja us „atstaulam“, bet pebz jauna pasu ustawa

pina, bija toti sahpigi redset, ta wišaplahrt seedonis, wiss atmodeses us jaunu, jauku dñiwoj sem deenidus faules bur-wigeem, smaidoscheem stareem. Sche nahve, tur dñiwbiba, dñiwbibas pahrpluhtscha pilniba. Un per lapa malas schunkst fatimis, no behdum nospeests pñmgalvis!

Otras behres, kuras augschä mineti laitksta lihds-strahneels redjejis, bijuschos lahdu wabzu kolonista mahja, tur nomiris mahju tehvi, pebz 30 sawa jaunā tehwijā no-dñiwoolem gadeem. Radu un draugu faradees leels puhlis sehu namā. Divi misjonari bijuschi celuhgti hñwadit. Si-wadishanas zeremonija willus, pebz weeteja parabuma, we-selas 2 stundas, lapa runa weenu stundu. Wiss noguruschi larstaja deenidus faule, kuras dedfinaschana mehs seem-neekti newaram few nemas lahga eedomees. Schi kolonista salbju willuschi 8 oglu melni wehrsti.

Schis wahzeetis deewe sawa jaunibā lihdsi buhreem us Transwalu un iswhelejees sem par apmeschanas weetu tagad tilbauds minetis Ladismisbas pilsehru aplahrimi. Sche tas tapis par farmas ihpašneelu, kas kneegjus pahri par 1900 anglu akreem (7000 hektareem = ap 21,000 puhra weetam).

Buhri iswhelejees sawu farmu dibinaschanas weetas toreis feloschä lahti: wišpirms mellejuschi weetu, kuras tu-wumā sahds awotinsch, waj zits uhdens. Sewischki patikuschi avoti, fahdt ari no preela dewuschi sawā mahjam nosau-fumus: Driefontein (Tribjazot), Grootfontein (Peelgrot) u. t. t. Tad preegeschschki wehribu semes lihdsenibat, sewischki patikuschi lahnaji, elejas un meschi. Meschi patikuschi tadeht, ta tee oltur jil nejzil tureens daschbrih nahwigi austos webhus. Kalni atsal tadeht, ta wint ar leelam klinum apseh-tas galotnes sawell sevi deenā karsto faules staru litumu un isgaro to pamasam nakti, jaur to teek weizinata sahles augschana un ari loipineem naw natti laidara til austos. Un tad seemā, sausajā beslejus laita lajumos sahle til nobeltejuje, ta psehpus jil dasch's labi, tad salnos starp klinum, salo pa-plehpus jil dasch's labi gahrds tumofisch loipineem.

Ateezotes us druvam derigeem semes gabaleem buh-reem bija jaishwehl weetas lejup awoteem, tadeht psehpus seemas laita aksarajas weenigti no to, waj ir waj naw eespehjams druvam mahflihi apuhdenot.

Tad nu wiss preeschdarbi bija padariti, buhri kehras pee robeschū apschmeschana, pee lam mihleja luhgt draugus un kaiminus polihgā. Lai welsa gimeene waretu pahriti, tad peenehma, ta tai wajadfigi wissmas 6000 anglu ari (2500 hektar = ap 7500 puhra weetu). Schahdu lausumu dabun

war dñiwhot tilai us pasem. Lamdeht, lai waretu pas-dabuht, jaapeerakstas pee sahdu nebuht fabeedribas. Breesch scha noluhla wišpirms jadabun frustama sihme*. Bes tam, ja wint wehlas tilt peerakstitti pee pilsehru ola-deem, waj pee pagasta fabeedribas, pee kuras winu tehvi naw bijuschi peerakstitti, tad ari jaishgahda no fabeedribas usnemschanas leeziba. Bes tam wehl no polizijas walbes jadabun apleeziiba, ta finama persona naw nefur peerakstitti. Wiss schee papiri tad lihds ar lubgumrakstu jacesneeds frona palata deht peerakstichanas. Turpretim ja wehlas peerakstites pee ta pagasta, pee kuras agrak peedereja winu tehvi, waj pee pilsehru (par Rigu stat. preeschhejo issstadojumu) weenigtilai flaita deht, tad usnemschanas leezibas newajaga. — Kas ateezas us nodoleem, tad pagasta fabeedribai, pee kuras schee apalsch-lareiwejji deht teek peerakstitti, ir teesiba prast no wineem nodokus no tas deenas, tad frona palata tos pee fabeedribas peerakstijuse. Bet to apalsch lareiwejji dehli, kuri naw bijuschi isslebgti is revijsas listem, waj kuri dñimusti pebz winu tehvi peerakstichanas pee lauku fabeedribas, ir peseprasti maksat nodokus weenibdsigti ar pahrejeem fabeedribas lozel-keem, jo wini teek atshtii par tas lozelkeem.

Par behrna weetā peenem schanu jeb adop-teessbam.

Gados gimeses, kura saw nawi meesfigi behrnu. Winas tad peenem behrnu weetā waj audstaschana sawu radneku waj ari sihme behrnu. Daschi to dara ari kritis mih-lestibas, peenemdamai audstaschana peem. bahrius, kuri ne-waretu usautgat par kreetneem zilveleem, daschi atsal peenem behrnu, lai wezumu deenās wineem buhtu sawi gahneek, saws pabalts, lai nebuhtu saws fuhri, gruhti pelnitaas trah-jumis jaistahli gluschi sihmeek jaudim.

Bitu behrnu war peenem waj nu

- 1) audstaschana un gahneek, waj ari

2) behrnu weetā (adoptet).

Birmā gadijumā peenemajem netek pesechirkas ne gimeses, ne mantoschanas teesibas, turpretim adopteti behrni, ta to wehlat redesem, bausa liskumigu behrnu teesibas. Ap-ssatistis tuval noteikumus un fahrtib, kas pee adopteschanas jaevehro.

Ja latram, tam pascham saw nawi liskumigu behrnu, ir teesiba peenem behrnu weetā sawus audseltus waj ari sihme behrnu sem feloscheem noteikumem:

- 1) behrnu weetā peenemajem ir jabuht ne jaunakam par 30 gadeem un jabuht masalais 18 gadus wezalam par behrnu weetā peenemamai; bes tam ari jabuht pil-teeigam;
- 2) newens nedrihst buht peenemis behrnu weetā reisa no diwām personam, isnemot laulatus draugs;
- 3) kritisem ir aiselegs peenem nekristi behrnu un täpat nekristiem — kritis behrnu:
- 4) pee rasfolni un zitam sektem pederigeem ir aiselegs adoptet pareitizigus behrnu;
- 5) peenem schana behrnu weetā war notilt tilai tab, ja behrnu wezaki, wint tuvalke radneek waj aissildni, ta ari pala peenemamai, ja wint jau 14 gadus wegs**), ir ar to meerā;
- 6) lai peenem schana behrnu weetā no laulatu draugu puses waretu notilt, tad wineem abeem javeenojas. Schis no-teikums sihmejas us tahdeem laulateem draugeem, kuri wed nekristi kopsdñiwo. Turpretim us laulateem draugeem, kuri us peenahzicas eestahdes aksajus pamata, dñiwo atsewischki un winu laulbas salars pastahw wehl

*) Apalsch lareiwejji behrnu frustamas leezibas, kuri tehvi eestah-justeek kara deenestā us refrutu litumu pamata, ir atsewischki un sepieloblem.

**) Personas, kas peenemis behrnu weetā nepilngadejas, pilngabi-ku fahrtib, war atsazites no adorjais.

tikai waheda deht, bet pateesibā winu sihmes un lihds fates pahtrautkas, — schis noteikums nefur. Ta tad laulats draugs, ofstahls no fava otrā bīs fajusdams sawu weentulibā un gribedams sagabdi preeku un pabalstu weguunu deenās, war laut kuru per-behru weetā un eewest sawā mahjās.

- 7) ter, tam ir meefigi behrni, waj ari jau adoptets bet war zitus adoptet tilai tahdu eemelst deht, kuras atron par eewehrojameem, un tahdos gadijumis teek prastis, waj wezaki un tuvakee radneeli ir meerā;
- 8) sihme behrnu peenem schana dehla dehla teesibas war tilai ar ta dehla waj tas meitas atkauju, kureem jaistaitas par adoptejamā wezakeem.

Luhgumi no semneelu puses deht semneelu lahtas sonu waj išliktu behrnu peenem schana behrnu weetā eti dsami tai pagasta teesai, kuras eezirti dñiwo peenem. Turpretim ja behrnu weetā peenemamais dñiwo pilsehru, luhgumi eesfadesamai tai apgabala teesai, kuras rojanā di peenemamais.

Pee lubgumrakstu, lo eesfadesamai apgabala teesai deht teesibas, ir japeelee:

- 1) adoptetaju un adoptejamā frustamas sihmes,
- 2) gimeses harstis,
- 3) polizijas waj pagasta walbes apleeziiba par to, a adoptetajai ir pilteestigi un nepeeder pee rasfolni, aitam setem, b) ta adoptetajem naw, waj ari ir meesfigi behrni (ta peerahdijums sche der ari gimeses satellis)
- 4) adoptejamā wezaku waj aissildni paralsts, ta meerā ar adopteschanu;
- 5) ja pasdat adoptetajai buht meesfigi behrni, ta wint pilngadigi, — winu paralsts*, ta wint ir meerā ar adopteschanu, ja nepilngadigi — winu aissildni tuvalke radneeli paralsts;
- 6) peenahzicas bahrius eestahdes apleeziiba, ta adopteschanu, nenahls adoptetam par fliku;
- 7) gadijumā, ta behrnu adoptetu atraitnis waj ats-ter, tad bes tam wehl jaesfadesamai laulats leezik, ari mahzitaja apleeziiba, ta otrs laulats draugs ir mār, aitam, ari jaistaitas, ta japeelee;
- 8) ja adoptejamais buhtu pareitizigis, tad japeelee paralsts, ta wint to audstas pebz pareitizigis litumem;
- 9) ja lubgumrakstu tilai eesneegts un paralsts no mār, wint, tad japeelee seewas paralsts, ta wint ir meerā adopteschanu.

Luhgumrakstu wajadfigs peeminet, sem lahta famili wahrda lai tilku adoptets behrnu weetā peenemamais, t. i. agraka waj sem adoptetaju familijas wahrda.

Pebz tam, tad adopteschanu teesai ar lubgumrakstu deht ar peeralstichanas pee adoptetajai gimeses. Pee scha rakstu japeelee:

- a) teesai spreduuma noralsis,
- b) adopteta frustama sihme un bes tam wehl japeelee;
- c) polizijas apleeziibas, ta adoptetais ne pee weenam fabeedribas now pederigis (peem. ahrlaulibā dñimusti mesti behrni), waj ari atlaishanas leeziba, ja adopteschanu, mais buhtu peerakstitti pee lahdas fabeedribas;
- d) usnemschanas leeziba.

Bes tam lubgumrakstu jaluhbs, sem lahta ihsti famjas wahrda lai tilku peerakstitti pee winu gimeses adopteschanu, t. i. sem winu, adoptetaju, waj sem agraka famili wahrda.

*) Wissim teesai eesfadesamai paralstiem japeelee.

ihos swahrzinos, kuri sihmedas tilai lihds zeleem. Ro sinams, basas. Bet apavi ari nemas nepasejtu schahdu nauw sihmebjem isfikatam.

Weena leeta, las jaunatbraukusam europeetim i patiklama un ar kuru gruhti aprast, ir ta — la wissi vaitas buhtes tuwumā it nepatikami osch, jo ta peeme schihdeem ir fava smala, täpat ari lafereem fava. To domajeet, wint nosuhdsoties aksal par — europeesch su-

Wiss schis jaunaru bars gut pa nalti, defos farnas farnas farnā us grihdas un sapulzejas til trihs reis us labi paprabi dñsliu katsu — pagalmā, sem farnas defos — un ehd, aitam notupes, rihsu beesputru, laferu mīlēdeenu, kura apmehram isees deenā ap 3 mahzisam li meitschias.

Bet lafereem buhrs paleek weenmehr „lungas“. Sapawehles tas atdod winam rahni, bet noteisti un energeta lafseri i ne domat nedomā pretim runat. Dravas farunates un jokotees buhrs ar lafereem nemihl. Tad lafseri paleek un juhtas weenmehr par buhra apalschneelu.

Bet buhreem lafseri isturas weenmehr toti posmepemehram ari sihme buhri fahrti teesai toti posmepemehram, ja ween teem tahdu galwa. Ja tas to nedomāt duhs wint it sajusam pahrmahzitu. — Pat angli no buhreem mahzitees, ta pat aitaisas melnajem joistai lai eeguhtu winu augstseenib.

S i h k u m i .

Padomi meitu audstaschamā. Dodeet meito freetnu išgħiġib, tas lafseri i ne domat nedomā pretim runat. Dravas farunates un jokotees buhrs ar lafereem nemihl. Tad lafseri paleek un juhtas weenmehr par buhra apalschneelu.

Mahzeet tam wahrit brodigu baribu un eeslaidi winam, ta labi ehdeens aistauha dñsli, isdennumu preeapteekas.

Mahzeet tam masqat, pletek, sejek lafseri, pogas schuht, drehbes un krelus schuht!

Mahzeet tam, ta rublis farnas lafseri weenmehr, ta labi tas taupu, ta labi masaf ijdod netla tas eenem un wijsam, ta labi waħraf isvod, jafrith nabadsibā!

Mahzeet tam, ta famalata satuna kleite ir labata labat labu, nela sihda, kura nemha us parahdu!

Mahzeet tam, ta brangs, apalsch gibmis waħraf we-

neta farnas eeltritħu lafseri waigu!

Mahzeet tam eepirkit un lublot palat, waj reħfni saflan!

Bartoschewitschs. Dobeles pilsehtas wezaka pastibgs ūr. Weilands no sawa amata.

Walmeeras pilkehtas ahrsits Appings Wisschebelgi
eezelts par Stanisława 3. sekiräs ordena kawaleeri.

Aktuājas dabujuschi: R. Galwisch Bebis atwehrt drukatawu; J. Sarkangalvis Kauguroš pēc Walmeeras atwehrt fotografistu darbnīzu un uņemt nosotografējumus pa visu Widsemi un tapat ari R. Radžinsch Walfū.

b) Baltijas notikumi.

Baltijas gubernās brandwīhna monopolu eewedot, tā „Pet. Wed.“ dzīrdejuscas, us laukeem netikshot schimbrihscham eerihlotas patslahwigas brandwīhna pahrdotawas, bet to nodoshot frogēem lomisījā. „R. Westin.“ aksal apgalwo, ta preeksh monopola brandwīhna pahrdotawam jau tagad teelot us laukeem noihretas telpas.

Swehru medischana s̄aislegschana retam sahdam isleekas saprotama un tapehz ari til beeschée medibū lkumi pahrlahyumi. „Nordl. Zeit.“ gan ralsta, „la svehru medischana it sewischli isplatisjusē Walmeeras aprinksi, bet neba schis aprinkis ir weenigais. Ta la nu tilai muischu ihpaschneeleem teefbas medit masgruntneelu robeschās, tad tillihds muischas nomneels jeb arendators ar funeem un plinti parahdas masgruntneela robeschās, pehdejais ar pilnu teesibu atmēi nomneelam plinti, samehr masgruntneels pats muischas ihpaschneelam mahjā neesot, nesodits warot sagshus medit laut kuru svehru. Ta peem. Jaun-Ates pagastū esot daschi fainneeki, tuei zita nela nedarot wisu zauru gadu, la neween prelikumigt bes wajadfigām biletēm, medijot us sawām robesham, bet ari pahrlaigā sawu vasibstamo un draugu robeschās un apschaua wisu, kas nahs preeschā. Wisskaunakais tas, ta pat saudsamais laiks neteik eewehrois. Naw tapehz nela hds brihnumē, la gar winu siebshu seenam farajas dutscheem satu.“ Ta minetā wahzu awise.

Widsemes nodoklu inspektori 30. janvarī sem gubernatora preišschēhdes noturēs saņmu. Pee sehdem peedalisees ari preišschāhwis no Widsemes muischneebas un Rīgas vilsebtas galiva.

Jurjewā yehn salerti 403 suni bei uspurneem. Iswadoti tapa tifai 158, samehr 245 palika nepeeprafati, ta tad teem waj nu nebija nefahdu faimneefu waj ari pehdejee tos natureja par iwmadoschanas wehrteem. Sunu posis pehz 245 newajadsigu fuslonu nogahdaschanas pee malas eewehrojami pamafinajas.

No Mahlupes. Pirmdeen, 10. janwari J. mahjäs tila ayzeerinats lahd „garnadfsis“ J. K., kurch nalti no 7. us 8. janwari issadfsis S. mahju rentneelam U. birlawu galas. Gan gala pee K. tila atrasta, bet ne wisa. Jodomä, ta K. naw bijis weers pats, bet tam ir bijuschi ziti beedri ari, las gahdajuschi zitus schinklus us sawäm mahjam.

No Aderkaſu, Plahteres un Taurupes pa-
gasteem. Pehdejä puugada weetejee ſkolotaji un ſtrihweri,
atſlaitot weenu, ſlipri ween peelopa dſeedaſchanu un jauta-
jamu walarus yehz lahtas latrā no mineteem pagasteem.
Bei ta la ſchahdi walari neaſlanelja ar wiſu ſkolotaju eefla-
teem un nepeelopa dascha laba perſoniflos mehrikus, tad teek
leetoti wiſadi lihdselti, lai ſchahdeem wakareem ſlahdetu.
Taſha parahdiba ir nezeeniga un nelahdā ſinā nam peedo-
dama. Weetejä labb. beedr. nu weeneis galigi nospreeduse
jau preelsch 8 gadeem eelustinato bibliotelas jautajumu iſwest
galā; biblioteku nolemts atwohrt Plahtere un Aderkaſu freewu
dſejneela Puſchlinia peeminal. L. Wilhgreesnis.

No Madleenas. Jau wairak gadus pee mums
praltsje ahrstis Gibsa lgs. Tagad jaur keipenes funga gab-
dibu pee mums apmetees otris ahrstis — Nihtera lgs. Jaund
ahrsta usjihliba, ar lahdus tas ismelle satru pojentiu, peewell
schurpu dauds slimneelu, sevishchi is semneelu lahtas. Tagad
madleeneescheem buhtu jaturyrina jau lahdreis eeluslinatais
jautajums par draudses veterinara peenemchanu. Ar scho
noluuhlu wehl nesen weetejais apteekars hija greezes pee pa-
gastu waldem, lai tas par wiham lopu nodrofchinatu veteri-
nara stahwollu ar lahdeem 1000 rbt. gadu; pagastu wiham
tam nepeelrita, lai gan pee toreisejo pagasta slaita (10) tas
istaifitu 100 rbt. us satra. Ka redsat, isidewumi loti neejigi,
salihdsinot ar teem saudejumeem, lahdji war usktist pagastam
jaur schahda leetprateja truhlumu. Remsim tos paschus muhsu
draudses Aderkaus pagasta Sihmanus, kur weenigi jaur Si-
hittjas mehra neposibschanu ihfa laikai kritischi 6 leelopi,
tas leetpratim slacht esot un limos lopus noschirot no ziteem,
nebuhtu notizis.

nolehmumu pagasts ir gribējis, lai satris pats rotā dabuhtu
winam neespreesto algu un ta nebuhu wis jašanem, zaur
widutajeem. Nu juhs, leelee ekonomi un taupības līlumu
pārneisi, kuram gan šķīni leetā labds šķīm slābde un kuram
neeespreesta pēlna zebļusē?

No 111. *Uzņemšanas* *vezātājs* *ir* *laikā* *laikā* *laikā* *laikā* *laikā*

Deo Alojas. Pagahjučha gruhta gada jelas ižti tagad pee mums fahk parahditees. Parahdu deweji klaudsinā pee durwim, parahdneeli brebz: "naudas naw!" Uhtrupes ahmurs dascha laba peederumu noslāndina wairalsolischānā. Tas wiſ ū leek apdomatees un ūs preelschu, tur ween spehjams, isderumos knapinatees. Tomehr ja nu tāhds knapinaschanu leel ū tāhdām leetam, bes kurām gan neweens, fewischki laukfaimneeels, newaretu iſiſt, proti ūs derigu grahmatu un laikrakstu iſrakſiſchanu, tad par to jaiffata tīſai noschehloſchana. Schinis laikos, tur latra ūpeika ir dahrgala, nesā ſenak, ir no ūvara ūnat notikumus un pahrgroſbas, ūri ū dara eespaidu ūs labibas tīrgu ūenam, bet ūras ūſinot, waj neewehrojot ūelas prahvali ūudejumi. — Pagahjučhais gads fewischki ūbus greeja ūret muhsu ūaimneekem, mahju ūentneekem un ūos galigi ūputinaja. Tāhdus ūaimneekus ū ūisu draudsi ūſlāitism 2—3, ja ne wairak. — Ari ūahdības pee mums beeschi atgadas. Ūisjaunākā laikā ūagli ūzehla Stalenbergu pagasta ūkolotajam ū pagraba, ūreſch atrodas 10 ūolus no ūutamas ūstabas ūgeem, ūisus ūartupeku. Te ūadomā, ū tas ūnotizis ūkal ūis atreebibas. K.

No Straupes. Weeteja labdarības heedriba jaunā gādā, 1. janvarī bij farīhlojuse teatra israhdi. Uswesta tika Straumes Jāhna „Wagars“. — Isrīhlojums, lā vīrs, skaidra atlīkuma atmetīš pēc 180 rubleem. — Nahkošcha teatra israhde nolemta us februara mehnescha beigam. —

Wlinis.

No Vahibergu pagasta. Schimbrihcham newaru no schejeenes wehslit nesa eepreeginoscha. Behrn un aispehrn zehlam jaunu flosas namu, pee lam pagasta lozelli ar leelu pazeetibu malkaja ap 10 rbi. nodewu gadā. Teescham teizama tahda rihziba pagasta. Flosas name no ahras pat slalts, un no eelschas ari deesgan ehrts, Iai gan daschā sinā wehl sawi truhkumi. Bet lo lihds nams, lad tas pa datai tulschis! Pee mums eeveefusfes parafsha nefuhit behrnu trefcho seemu flosa. Puisenus wehl fuhta, bet meitenes gandrihs nemas. Sewischki scho jeemu naw flosa meitenu trefch-seemneetschu gandrihs nemas. Par tahdu sewischku parahdibu flosas dshwē flosotajs jau sinojis draudses flosu waldei un nodo-majis sinot pat tautfolu inspeltoram, Iai tilku sperti kahdi nekahdi soli schas nebuhschanas nowehrschanai. Bezaleem te koti aplami eeslati par meitenu flososchanu: tee domā, ta meitenem flosas newajaga, kur vateefshā winām sā nahloschass yaaudses audsinatajām, sewischki nepeezeeschami wajadsetu wairak isglibtibas.

Dov Wihzeema. stahds tchejenes jemuris pahdewis daschus virlawus linu un naudu par teem fanebmis, nehmās ar dascheem saweem beedreem sali usdīshwot. Tifai par nelaimi mahjās pahrnahjis tas naudos waits neatrada, nedz arti finaja, küt ta wiſa buhru warejuse palilt. Nelihdeja ori aplauschinachandas pee pudelu brahleem. — Muhsu jauktis loris, laut gan tam jaſagatawojas us Walkas dseedameem svehtleem nahlamā wafarā, pa seemſwehtleem muhs eepreejeja muhsu baſnizinā ar daschām dseefmam, par lo mehs dseedatejsem foti patetzamees. Wijasstrauts.

Jelgawa preelsch jaunbuhwajamās luteranu bašnījas
jau sanahfuschi 13,241 rbl. 20 kāp.
No Jelgawas. Kā redsamis no sche isslaisteem flu-
dinajumeem, tad wiſe kawelki, kas lihds schim zekā stabjās
italeeschu rakstneeka Rowettaš lugas „Dorina“ israhdi-
ſchanai us Allunana ſtatuwes Jelgawa, laimigi no-
wehrsti, tā ka nu ſwehtdeen, 6. februari dabubhſim pirmo
reiß ſcho wiſai eewehejrojamo dramu redset us Wa hžu
Amatn. beebr. ſtatuwes. Italeetis Rowetta ir kā rakstneeks
ſawai tautai tas vats, kas Sudermanis un Hauptmans
wahzeescheem: ari Rowetta rahda mums dſihwi bes ſchehla-
ſtibas til pat failu un pateefu, lahda wina ir, wiſch mums
leel eeflaitees ſpoguli, furā ar ſchaufchalām redsam tagadejo
ſabeeedribu ar wiſeem winas puwumeem, trumeem un augo-
neem. Tee, lam bijuse iſdewiba eeflaitees lugā „Dorina“,
leezina, ka tas ihsis un dſiti aifgrabbjoſchs meiſterā darbs,
ſadeht buhtu wehlejams, ka ari lauku publīka iſleitetu peh-
dejo kamanu zelu ūchinī ūsema un eraſtos 6. februari Jel-
gawa, noluhkā eepaſihtees ar zittauteefchu til wiſai eewehej-
rojamu mahkſlas darbu, lahds ir Rowettas „Dorina“.
Zerešam, ka til pat jelgawneeki, kā ari winas apkaimes
teatra draugi pabalstis Allunana īga zenschanos, publīkai
allasch vasneegt ko jaunu un peervelkoſchu. J. B.

Wes-Saukas semloipibas beedriba, kura libds schim bija deesgan ilgi fnauduse faldā meegā, bija sanehmūses 6. janvari israhbit lugu „Wisi mani radi raud” no A. Allunana. Gewehrojot deesgan augstās zenas un prahwo apmelsetaju flaitu, no israhbitajeem gan wareja prastit wairak uszīhtibas un wingribas lomu attehloschanā. R. R.

No Zihrawas. Pehrn muhsu „tehveem” usnahžo tahds taupibas draudsis, jo tee nospreeda muhsu pagasta sfolotajam no wina libdsschinezās algas weenu ūntinu atnemt un eesuhitija schabdu nolehmumu komisara fungam opstiprinaschanai, bet komisara lungs preelschlumiam nepeekrita. — Loti eewehejoms tas apstahllis, la pee sfolas schogad peewesta sata, nule là no tahijs jirsta malla. Tā nu sfoleni zepina zaurām deenam sawas illeses un gutamas istabas irahsnis un — salst. Kas ta par taupibu, to tilai „tehvi” fin. Kahds zihrawneeks.

c) № 3itām Kreevijas pusēm.

Skolu buhschanas. Zitās semes foti isplatitas un eezeenitas tā faultas tautas un i w e r f t a t e s , kuras ari Kreewijā schur tur fabluschas parahdites daschadu sistematisku kurfu weidū. Bija nodomats par tautas universitatēm i strahdat fewischlus noteilumus, bet tas warbuhu notiks tilai nahlamā gāba, jo tagad tautas apg. ministrija lublo zauri mahzibas apgalbu kuratoru spreediumus par schām eestahdem, un tie wiſi ir foti labvehligi, tā la gandrihi waretu zeret uſ tahdu sistematisku kurfu faribloschanu. Tatschu eevehrojoi deesgan māso budschetu preessch tautas attihstischanas, kurki buhs aprobeschoti un rasi ari newisai plaschi. — Masslawā miruschais Berlows. kuram Swerigaproodus aprink

peedereja preelschāmiga fatmneesiba, pēhdejo testamē
norakstījus Maskawas Lauksaimniecības veedribai ar to note
lumu, lai tur eeriho Lauksaimniecības flos
preelsch feeweetem. — Pee Charlōwas universitātē
eerihtota biroja, lura studenteem apgādā priwatus darbus.
Maskawas aprinka semstē 1900. gadā nolehmuse iebūvei
183,091 rbl. preelsch tautas isgājīto fčanās ve
dzībam. Tautas bibliotēkas tur pēhēn pastahvēja
104 semstes vālam un pee 2 diwīlafejām skolam. Maskaw
nodomats diblat jaunu tirdsneezības skolu, tā
leelalais labums — mahzibas lehtums, kas noteik
us 70 rbt. galā. Pastahvēschās tirdsneezības skolas
restahetes tilai turigu wezaku behrni, lamehr jaunajā tādā
nemas neusnems. Vispirms atslahs tilai diwas sagatav
schanas un skolas pirmklāstī. — Waldības aprindās
apspresīss jautojums par semaku medīzinisti
(wezmahu, veterinaru un feldscheru) skolu dibināšanu
luru skolu mahzelleem buhtu brihw nodarbotees tilai us laukum.

Darba nams isglichtoteem wihreescheem pata
tika nodibinats Peterburgā. Tas isglichtoteem wihreescheem
apgaħda uż lailu waj pastahwigu peñku. Kaut gan nan nobit
nelahds isgħilħibas meħes, tad iomehr leelakha daka darba mello
taju ir-tahbi, kui eesħakuschi waj p-oejugħi akademikko isgħilħi
un starp teem ir-dauds taħbi, kui ebraukuschi no provinċia
te mellet laimi. Ari no Baltijas tur eeradus schees. Pejn
nu gan naw nelahda leela, bet t-tar to war il-ġalu lat-
tureeħi wirs uħdena. Beesħi ween għadas ari labas ween
darba mekletajeem. Pee darba nams pastahw mahkka
darbniżza. Dasħas dselsxeku waldeß apfolijsxhaς darba n-
mam dot kontrolet dasħadus papirus, no kam aktiekk lu brang
eenaħħumi. Parastee darbi meħdji buhh: norakki, forekfun
grahmatu wesħana, reħķinu isgħataw esħana un t. t., he
dasħrejx ari atgħadas it-eenegi darbi, kà p-ee. bibliotek
nolabtot esħana. Berams, kà darba nams uż preċiexha stradha
ar weħi jo labal-lam felfhem. (Peterburgskajn ottorov,
Bolzun, Rużebja ul-ya)

Semkopibas pazelschanas noluhtā waldiba stat
zitu nodomajuse spert ar felofchus folus: eezelot weetejet
ministrijas organus pabalstīt privatus pāzahzeenus laussain
neezibas pazelschanā. Jo plaschals kuhbs semkopibas mini-
strijas usdewums, jo wairak eerehdnus tā arī eezels. Sewischi
wehtiba tiks greesta us semneeku wajadsibam, wineem ikt
atweeglināta frona semes nomaschana, tā tā tee wares kuh
par kretneem semkopjeem, jo apšinigaleem nomneeseem tiks
dotas finamas preelfschrožibas. Tad walsts padomei ja
eesneegts preelfschlikums par obrokustawu. Ac fcho j.^o a
preelfschlikumu statw falārā 66 jaunzelami obrokustraagi
(надзиратели за казенными оброчными статьями) preelfsch
Valtijas guberniam, Kaukasijs un daschām austcum
gubernam. Tad wehl domenu walde nodomajuse masalut
semes streikus, kuru paherwaldischana dara gruhitibas, pahrot,
lamehr isdewigās weeīas tā atkal erguhs leelus mescha un
semes gabalus. Zaur tahdu semes paleelinashanu staty-
zitu buhshot eespehjams, semneeleem peeteekoschi peegahdo
semi un meschu, kuru truhlums treem arween jo skipal toz
fazuhiams.

Is Wiflas apgabala loti dauds strahdneelu aiseet v
pruscheem: 1899. g. is Kalischas gubernas ween aigahjusch
40,000 pahr robescham, un wehl tilpat dauos no ztum
gubernam. Agrak schee aigahjeit mehdsä strahdat robesch
tuwumâ, bet tagab tee jou dudas jo dñsu pruschos eelsch.
Nr. Sleiderischcas un aufahrtues (Kauas)

No Sleiderischkas un apkahrtnes (Kauas gub.). Krahdus trihs pagastus sche apdihwo latweeschi. Sem mums ir publids laba, maksachanas lehtas; bet tomeheh mehs dshwojam deesgan neapflauschamos apstahffos. Latrakstus mehs nelasm nemas un no beedribu dshwes mehs ari nelo nessinam; lai gan turpat faiminos — Kursemē pa stahw semlopibas un daschas dseedataju beedribas. Un lamdeht gan ari welti isdot naudu par laitcalsteem? Kamdeht welti pawadit laiku beedribas? Krögā mehs sapulzejameet bes ihnehmuima latru fwehldenu un pee alus glahsem pahtsprescham par gruhajeem laileem. Mums ir pat diwi krodsiai, tā ap weenu wersti weens no otra, kura apmelletoji un usturetaji esam ap diwidefmit fainneelu; tā tad is us definiti weena schidu gimene, kura dshwo pahtcigibā wehl labasi li mehs. Tapat mums ari ic skolu truhlums. Puisenus gan mehs paht seimas nosuhlam us tuivejo skolu, bet mein tenes astahlam bes mahzibas. Un lomdeht ari feewete wajag kahdas mahzibas, peeteel jau, ta mahl pahtarus.

sta jau wispaqri leplos pulaes, u ar mayo
rudeni apmelle draudses gani un festeri, pehdejee lepnos la-
scholos gehrbuschees, peetura yee latras buhdinas. Sinams,
par apmellechanu art zil negil jaatlihdina, ar tahdu gataa
schinkiti, labibas feezim waj rubuliti, un peenem jau ar
griveniku. Un ja nelo nedost, tod apmelleaji muhs aijmirsi
tur slitti zilwel, naw wehrts. — Bitschu grafs, Tischlewi-
tscha lgs sche zet jumta papes faberitu, no turas mehs sagai-
dam, klobu nehratrafu muhsu meegmukigaid dikhme.

dam kahvu pahrgroßibü muhsu weenmutigaja dñjwv.
Kahds sleiderischkeetis.

No Lofowajas (Selaterinoslawas gub.). Tirdsnee
zibas sind muhsu meestiasch ir preeschä daubä scheeenes ap-
rinka pilseftam. Naw gandribä neveenas butkas, lñem
dshwolkus un daschadas zitas chlas, kura nebuhu pahre-
tawa. Un wiß pahrdeweji teek zauri un ir pahrtluschi
par to watrak reises esmu isbrilhnejees. Us tirgus platscha
(bahara) saträ laitâ daboni pirkt wijsu, lo tif ween fids wehlas
Lotti gar schiggs un slaisits ir fweests, kuru sche ewed apfah-
tejee wahzu solonisti. Mahrzina gan masha 35 kap. un pa-
wehl watrak, bet teesham naw schehl to naudu par winu i-
dot. Wifas scheeenes leelakäs tirgotawas, lä ari Ujowal-
Donas tirdsneezibas bankas nodakas eerehdau weetas atroba-
weenigi schihdu rofäs, kureem sche ir leelakä preeschrola u
wifadam rebem. Pa datai ir tirgotaji ari krewi, greeli
armeni un turki; pehdejee ir watrak bekeri un tirgojas a-
maist un daschadeem faldumeem. Rudenos weetejee tirgotaji
sche jo leelä mehrä fapehrl kwestchus un rudsus, kuras ta-
nosuhha us Rostowu pee Donas, kur tos lahde lugos un we-
ns obkramen.

Wehstule no Tschelabinskas, Orenburgas gubernija, schi pehrī „Baltijas Wehstules“ par Kreisvīzām Tschilagu isdehwetā vilsehetele, schimbrischesam stghw gruhtā pahrbaudishanas laiku preelschā: Reetuma-Sibirijas dīselzīga māslde, kuras zerehdri ēzemē droški viss no vilsehetales.

dschihwolkeem un atmet kreetnu graß weetejeem tigotajeem,
scha gada sahklumä pahrzelta us Tomsku. Pahrzelschan as
eemeis - Reetuma: un Widus-Sibirijas dselszeli pahr-
walshu (vehdejä atronas Tomsku) saweenoschana ween
zentralwalde, atstahjot us 3000 werschu garas linijas tilai
pahra masas pahrwaldes nodatas. Tschelabefchi, paroduschi
scho feschu gadu laisä plebst no eerehdneem dschihwollu ihri
gluschi pebz paschu esfateem, nu wiß la spahros un vuohlas
wiß wiſadeem libdselkem dselszela waldeß pahrzelschanu aif-
lawet. Ap 1,000,000 rbl. gada no dsei elka eerehdneem sa-
nemdami un ne par graß preelsch teem nepadarijschi, pil-
sehtas tehwi nu slacht ar apsolijumeem: ushuhweshot realskolu,
apgaismoschot pilsehtu ar eleltribu, saweenoschot pilsehtu ar
wolksali zaur eleltribu dselszeli u. t. t., ar weenu wahrdi —
pahrvehrtschot par Tschikagu, laut gan preelsch schahdam
jaulkam metamorfosam naw pilsehtas waldeß lase ne plita
wehrdina. Cedroschinas pat eesneegt lubgumu deht dselszela
waldeß atstahschanas, motivejot, la dselszela eerehdni wineem,
starp zitu, esot nepeezeeschami wajadfigi, lai realskolai
nepeetrustku stolenu. Bet la nekahdas realskolas sche naw
un nesin, waj mas lähdreib ari buhs, tas, protams, neko
nesslahde.

No Irkutskas. Jau pehrni tika useeta sahda leelisla sagtu banda sem firmas Schachow, Matow un beedri, luras barweschi san em behrneem wareja sneegt brangas skolas mahzibas, paschi reguwa selta raktuvies un mubra namus. Tagad schai leeb apzeetinatas jau sahdas 80 personaes. Banda nodibinajas 1882. g. Tani labprahf usnehma tirgotojas, luras ahrypus Irkutslas sagtas mantas vahrdewa. Ta drehbes, selta un sudraba leetas, luras peem. Tomsk, Tschita, Krasnojarskā waj Eiropas Kreewijā bija sagtos, tika vahrdotas Irkutslā. 1896. gadā Sibirijas bankas Irkutslas nodala no sahda Iwana Iwanowitscha Maslowa nospirla 18 biletēs no II. eelscheja aiznehmuma. Wehlak israhdijs, ta schis biletēs bija nosagtas Swtjashchslā, Kasanas gubernā; ta tad sagli bija nahkuschi us Irkutslu, lai laimigi stuhtu wakam no scheem walstis papireem.

No Rīgas.

Nigas latwieeschu teatri israhdis: Treschdeen,
26. janvarī „Heibronas Katina“. Swehtdeen, 30. janvarī
„Seewu laupitajs“.

Rīgas jubilejas iestādēi garantējuse 2000 rbt. un
nolehmause 1000 rbt. preiļšod godalgam Widzemes muischnieku
kreditbeedriba un newis Widzemes Keisarīstā Ekonomistā
Societātē, kā tas agrāk bija iepausts.

Nigas apteeku staats libds schim sneedjas us
21 (18 normalas, 1 filiale un 2 homeopatiklas), pee kurām
nahls laikt wehl 6 jaunatkautas: 1) Mag. Lietza starp
Krafnogoru un Jahnna wahreem; 2) Mag. Graumannia
Amoteelā starp Gertudes un Stabu eelam; 3) Mag. Lubbes
Nikolajeelā starp Dsirnawu un Romanowa eelam; 4) provi-
sora Bauma ap Pawila basniju; 5) Tomkas universitates
bijusčia profesora Mag. Lehmana Ilgezeemā pee tīgus un
6) provisora Vendorka Saflaukā wohales tuwumā.

Miltu pirzejs. Ika no zita mala dīshwotaji dasch-fahrt pat wišmanigalo jilwelu war peelrahpt un la tadehk nelad newar buht deesgan ismanigs, peerahda feloschais ap-brihnojamais blehscha isgudrojums. Brauz pa Jelgawas fcoſeju lahds Kursemes faimneels, wesdams tribs wesmos

lahds kürjemees jaimeers, wejdams trihs wesmos fukus un bühdeletus kweeschu miltus. Te schaipus Schagaru kroga tas isdistr fauzam: „He, las jums tur wesumiä, waj ir milti?“ — „Ir gan, tungs!“ aibild kürsemneeks un pee tam ta eesahmus nofatas sauzeja, sal' waj nawa „schutis“ bet tas reds glichta, labu pašchaantu drahnu pahrwilkta kaschola gehrbuschos patihlamu jaunelli, — pee tam, pehz miltu nopeutejuschäm drehbem spreeschot, tas leelas ejam lahds bodes komijs un tadecht brauzejs wehl peebilst: „Waj pulka gribheet pirst?“ — „Bil jums pavifam ir?“ — „Wij trihs wesumi un diwi astomu podu fuki.“ — „Labi, parahdat man, kahdi tee milti ir!“ — Lauzeneeks nofahpi no wesuma un schalli atraña sahdu maifu. Sweschais ar leetprateja gihmi apfleta miltus un sahl libgt, pee tam peebilstdams, la winsch pats neefot tas tungs, bet tilai komijs un tadecht schis liggstot tilai preelsch ta gadijuma, ja tungs buhtu ar meeru. Beidsot tee weenojas par wiſu wesumos fatrautu mantu, iſhemot fukus, us 120 rubbleem. Nu bodes komijs iſwell is kabatas katuna lotatinu, turā eeber drustu miltus „prowei“, to tungam parahdit un wiſt sahl wirſtees us bodi. Krustam, ſchkehrsam braukajot, tee beidsot pee lahdas samehrra deesgan leelas bodes aptura, vilſehtneeks leek, lai usgaidot, samehr wahrti tilſchot atſlehtgi un pats eeet bode. Bodneeks pa bodi rihkodamees, reds eenahlam sahdu jaunelli kaschola, ar maſu knupiti rola. Eenahjees, pa lauzineku wiſei pallanijees, paſala labrihtu un tad pagroſſijees un apfatiſſeſ, us lahdas ſeepju fastes noleek ſawuzepuri. Bodneeks atnem ſweizinajumu un apwaizajas pehz eenahjeja wajadſbam. Tad atteiž: „Waj jums wehl waſaga

eenahgejs wajabdom. Lao atteiz," waj jums wehi wajagu tweeschu miltu? Diwas nedekas atpalat tad biju eebrauzis ar wepreem, juhs man teizat, ta to jums weenmehr wajagot." "Ja, ja, waj jums tagad ir?" Ir, un pee tam toti labi" atteiz eenahgejs un atraijzis latinu pasala: "Te ir prowe. Bodneels apstata miltus un saht libgt. Kamehr galu galu weenojas par deesgan lehti zenu, ta fa nu ijanbl par wiſu mantu ap 100 rubl. un leet, lai wedot wejnus pagalmaa pee spihkera, ta lai warot nosfwehrt. Sweschais iset ahra um leel braukt pa wahreem eelfca. Miltus saht fwehrt, pa luru laiku sweschais, eeeet us azumirksi wihnusi un bodneels apstatas fulus un usprajzis ari pehz zenas, eeeet bode. Sweschais isnes no wihnuscha 3 pudeles alus un torteliti "lo fasilditees", bet peeloding, lai sfche nedserot, eefams neesot milti issfwehrti. To teizis, tas eeeet atsal bode, tur tas heidsot salihgt ari par fukeem, ta fa nu wiſa suma istaifa ap 135 rublu. Ahra ijanhzijs, sweschais pawehloſcha balsi leek lauzineekeem, lai tee pirms "cemetot" paschi, tad fabahschot tulschos maiſus, padodot firgeem ausas un tad lai nahlot wihnusi, tur buhſhot no lunga wehl isspeest magaritshas, jo ſchi druzjina efot no ſcha. Lauzineeki preezigi, ta tiluschi til drihs no fawam mantam wala, rihlojas prahrodami, kas wehl latram jaceepirk. Ta spreedeledami tee eeeet wihnusi un ihstaſis bodes komis bode.

Lauzineeli apm. 20 minutes isgaidijusches, eet bobe paluhkot, fur fung paleek. Te bodneels tuhlin prasa sawu parasto: „Kas patihlas fung eem?” „Nu, naudinu.” — „Kahdu naudinu?” „Nu ahre, waj ta nu fung neesina, par milteem un sukeem.” „Ka? Bit reischu tad lai es malsaju? Saimneels jau naudu dabuja un aisseleidsas us pilsehtri teildaams, ta juhs buhshot wiaku usgaedit.” — Lauzineeli tikai dabuja nowaimanatees, redsedami, ta ix tritutschti tahda wihra nagos, tursch sargasees ar teem otrreis fastaptees un ta ne nu mantas, ne nandas! Vts.

Par Kemeru weselibas awoteem semlopibas un domenu ministres Jermolovs sawā „Wald. Wehstn.” nodrukata ūnojuma issilas feloschi: „Kemeru weselibas awoti, kas sawa sehu satirošcha uhdens dehl (luru leeto tilai preelsch wajnam), juhras tuwumā un mescha bagatibas dehl pelna servischičku eeweħribu, neween nepastahw paschi no saweem cenehmumeem, bet ir ari wehl bijis eespehjams isdarit weselu rindu wajadfigu bubiwu, ta p. v. uszeltis jauns weesu nams ar leelu konzerta sahli, lasamu istabu, restoranu, musilas pawiljoni u. t. t. Wispaħr pehdejox astenos gados preelsch scho weselibas awotu jauneeħlojumeem isdoti 172,000 rublu, no tureem tilai 65,000 teeschi atricht us frona laj. . . Pee dauds weselibas awotu sawadibam peeder purwignejja apkahrtne, lura baran elabu eespaidu us flimmeelu weselibu. Schabdi awoti ir **Kemer**, Staraja Muja, Lipetska un ziti. Ladeht ir nodomats isdarit dasħadus nosu final schanas un u slaboschanas darbus. Ioprojam til isdarits paħrlabojums awotu ismantoschanas weidā, kas tagħad atsħihs par pilnigi nepeeħeloschu. Lihds ar to minetee awotu tilis ari apgaħdati ar faldenu dseramu uħdeni.”

Grahmatu galds.

Nedakzijai pēsūhtitas schahdas jaunas grahmatas:
Bilwēka un mābijopu parastisflee kustonī. Parasitu dabas wehsture, winu rodītās slimības un
to ahsieschana. Sarastījīs Dr. Fr. Wihtols Stujenē.
Ar dauds sibmejumeem tēstā un 4 litografēlām tabulām.
A. Steilmāna apakhdībā. Stuflmanos. 89 lpp. Māksla 80 lpp.

J. Steikmana apgahdibā, Stukmanos. 89 lapp. Malsa 80 lapp.
Waram tilkai teilt leelo paldees Wihtola lgam, la winsch
nehmees latweescheem faralstit scho grahmatu, kura tilkab
dabas finatnisslā la ari higienislā finā ir weenadi laba.
Reti buhs labbs zilwels, lam ar labdu no grahmatā mineteem
mojitateem nebuhtu bijusbas darishanas, it ihpaschi us
lauleem, kur higienislee apstahkti ir wehl deesgan neislopti.
Grahmatā ihsumā apralstita daschadu parasitu dabas wehsture,
winu radītās slimibas, la schis ahrstejamās un la paschi
mudschi isnihzinami. Tur wispirms nahf daschdaschadas
muschas un dunduri, spindeles, odi, blufas, blaktis, daschadas
utes, willgrauschi, ehrzes, laschka smadses (laschlis pee zilwela
un daschadeem lopeem), vseederu smadses, dehles, tad garu
garā rinda daschadu eelschu tahru un beigās infusorijas.
Geweherojot grahmatas bagato saturu, turfch wehl paflaidrots
zaur dauds shmejumeem un 4 litografetam tabulam, waram
isteikt zeribū, la tas netruhs neweenās, wismas semneeku
mahjās, kur zilwelus un lopus wiswairak moza daschadee
mudschi. Ja nealojamees, tad Steikmana fungu pirmo reissi
fastopam starp latweeschu grahmatu apgahdatajeem, un ja jau
winsch la cesahzejs laidis slajā labdu praktisti finatnissku
raschojumu, tad tilkai waram winam us preelschu nowehlet jo
labas felmes.

Rugneeziba.

Kapt. Jenjis pahrdewis sawu barku „Konkordia“ Blase fungam Wentspili. Kugi pahrwadischt ar ogfui labdinu no Leepajas, tur tas tagad atrodas, us Wentspili. „Friz Gustaw“, kapt. G. Saufinsch iſfrakts no Merſjjas ar nepilnu labdinu sahli par 3/6 tonna us Pensalolu unatpalai no tureenes us Doweri par 120° standardā. „Cyrus“ kapt. Rusbergs, labdē tagad Boneſe ogles us Kristianiaſiorbu. „Lilly“, kapt. E. Leelmeſchs, dſihruſes 14. f. m. ibraukt no Sendewidem us Plimuti. „Johanns“, kapt. M. Behrſinſch, brauzot no Nortalowas 20. f. m. ſafneedſis Soutamptoni. „Riga“, kapt. J. Baumans, dſihruſes 18. f. m. dotees zeta no Kar- diſas us Trinidadu. „Janow“, kapt. J. Chrmans, brauz ar almenem no Aberdines us Northchilem (North Shields, England). „August“, kapt. M. Kong, brauzot no Alowas 10. f. m. ſafneedſis Kristiansandi (Christianssand, Norwegen). „Latwija“, kapt. P. Melbards, brauzot no Londonas p. m. ſafneeguſe Reptowni, Aſrikā. „Upeſgrīhwe“, kapt. M. Leepa, brauzot no Metiles 13. f. m. ſafneeguſe Leepaju. 15. f. m. jeb agrati Kristianiſu ſafneeguſchi „Breedis“, kapt. Prinz, brauzot no Grimsbijs, „Ernst Alfred“, kapt. P. Baumans, brauzot no Burutallandes un „Jacob Maria“, kapt. Gehgers, brauzot no Metiles.

Ij Aberdines mums raksta, ja „Paulus”, lapt. Tschullstens, tagad topot taleleits par (gafel) schoneri. Lihds schim schim lugim bij brigantines tallahschä. Angu Loids 1899. gadā iſſludinajis 58 fūgus par bes wehſts paſuduscheem. Scho starpā uſejam ari 2 ſcheineenes fūgus: „Anna Victoria” iſ Ainascheem, lapt. Behrſtaſch, 248 regiſtra tonnas, gahjuſe bojā ar 7 zilwekeem 1898, grudenī brauzeenā no ſowijas uſ Štetini un „Zelotajs”, iſ Riga, kaptainis un lihdsihpachneeks L. Jekabsons, 213 regiſtra tonnas, gahjis bojā ar 7 zilwekeem iſgahjuſchajā ſeemā brauzeenā no Šentdevidem uſ Wentpili.

Tagad muhsu tugeeneleem naw wairs nesinams, taahdu
swarigu lomu weselisbas sīnā zitronu fula well- us tahlaat
brauzoscheem, ilgi zēla esoscheem tugeem. Kā ihdsellis preet
storbutu juhtas brauzeenos zitronu fula eener pīmo weetu.
Ihds schim tomehr nebij nowehrschams tas, ta ta ilgalos
brauzeenos peenehma loti reebigu garschu. Kā „Hygienische
Rundschau“ sīno, tad Hamburgas Higienistā Institūtā pebz
dašchadu famaitajuschos zitronu fulas pīwju nopeetnas pah-
baudishanas litts mehra, ta fulas pahrgrossishanas eestahjotees
tad, tad pīrms spaidishanas misas deesgan rubpigī netoyot
islaštas. Tihra zitronu fula bei misu elstrakta garschojot
tihri slabi un pee usglabashanas netad nepahrgesotees.
Esot tadeht eeteizams apgahdatees tilai ar nostahjuschos, tihri
garschojofchu zitronu fulu.

No ahrsentem.

Anglu gara un kara spehjas.

Gax anglo-sakschu gara spehjam nodarbojees slawenais angtu publizists Eisdehls. Winsch tura par neapgahschamu fattu, ka anglo-sakschu rabsas gara durbiba topot arween wahjala. Scho parahdibu winsch issfaidro zaur io, ka moderna dsihwe un apstahkli prahita individualai isglihtoschanai un raschojamai spehjai leekot zelä nepahrwaramus schkehrschlus.

Ahreja aplahrtne tapebz vara til laitigu eespaidu us
prahta darbibas attihstishanas, ta muhsu domajawais apa-
rats ta sawadi eerihlots, tanis usnehmejas un raschotajas
spehjas weena no otrus stingri noschekitas. Pee tam sma-
dseenes, ta laut kusch zits darba spehls, spebi pastrahdat tilai
sinamu daudsumu darba, un ja tas us weenu puji par dauds
pahrpuhletas, tad minas walrs nespeli felmigi darbotees us
otru puji. Tapebz nam eespehjams pashahwigi attihstil tilai
usnehmejas spehjas, ja negrib wahjinat swabadas pashah-
wigas raschoschanas spehju. Bet Anglija nu audsinashana
noteek ihpaschi tahda garä. Te wisa wehriba tilai greesta us
atminas attihstishanu, pee tam spreeshanas, eedomashanas
un raschoschanas spehjas paleek neeewebrotas. Jaunais ang-
lis stabjas dñshwe bes gara lunlanibas, kahda teek attihstita
rationali audsinot.

Bes tam patstahwigu domaschanu ari lawe drudschaina fluba, ar lahdū schos laikos strahdā darbu. Schi nerwōdā nemeeriba ir muhschiga eenaidneeze katrai d'stakai pahedomaschanai, katrai pamatiigai pehtischanai. Nosthmigs preelsch Anglijas ir tas salts, ka tur ariveen jo wairak rodas pefriteji tahdām awisem, ka „Tit-Bits“, luras pasneids išwilfumus is wifem pasaules notikumeem. Ari tas norahda us nespējibju, ilgt un meerigi darbinat garu, ka samehrā pepspraka deesgan mas nopeetnas finatnissas grahmatas. Anglu publika lafa gandrīhs weenigi awises, schurnalus un weeglaus literaturaš raschojumus. Preelsch nogurusha strahdineela tahds lafamajs ir atpuhtas lihdsellis no pahlezzigām garu un meesas publem, luras usturas zīhnā ir nenowehrschamas. Laħda nodarboſchanas, ka stahstu un romanu laſſischanu, us pirmo azu usmeteenu, war iſliktees par newainigu laifa la-welli, un tomeht pahrmehru peelopja, ta jilivelam dara wiſ-leafako postu. Duħħloscheem laſtaju pahrschirkla fħas grahmatas, nemas nespēhdami iſlaħto pahdomat, nele wehl wiſ-fwarigalo paturet atmina. Sawu garu wini baro pastahwigti ar pawirscheem eespaideem un zaur to winu atradina sistematiski no jeb lura nopeetnala darba. Preelsch angka, lursch jau no dabas wairak vraktisls un masaf teezaš us ab-straktu domaschanu, tas taifni postigi.

Wiss, kas tagadejā fadīshwē zenschās nolihdfinat fahetas, tapat wahjina gara darbibu. Te jazeesch līhdī wīfām eedīshwotaju schķiram. Mlinistrs faistīts pee demokrātijas grības, kuri politišlos jautajumos mas finašchanu, ja padodas tai, kur winam peenahktos to wadit; patstāhviba un ralstura slīprums winam teel nomahkti un wīsch top par oportunistu. Tautas weetneeli wīsf peerēt pee weenas waj otras partijas un alli vallaufa to wadoneem. Līdzīgības un ruhynējības īmēs mīkīt sāk lāpīt.

zibas firmas waib sem konkurenzes, kuru tam zek leelie us-
nehmumi, kas atkal savulahrt wehrdissit atkarigi no dascha-
deem sindikateem. Tee paschi spaidi parahdas daschadus
amata darbos: fabrikas strahdneels ir tikai maschinias wehrgs.
Wiss tas lawe gara patsahwibas un raschibas attīstī-
šanos. Laiķijs pilnigi atkarīgs no sava laikraksta spree-
duma. Kahdu jilvelu nemas nevālīstot, jaun eepreelis war
pateikt, ka winsch spreesch par weenu waj otru politisku jaun-
tajumu, ja tikai finams, kahdu laikrakstu winsch lasa. Wihur
walda widejiba. Jounlailu isgħiġibtu war halibdinat ar
straumi, kura toy jo fellata, jo platala ta ispleċċas.

Pehdigi pee wisa ta wehl peebeedrojas aisweenam pee-augoscha sahriba pebz bagatibas, leefas gresnibas un ehrtibas. Un tu ari dara nelabu eespaidu us garā darbibu; apdahmianatam anglim jau no agras jaunibas naw neskahda zita mehrka, la zit ween eespebjams eeguh. Schi dñshchanas pebz naudas wahjina gara un meefas speklus, tà fa nopeetna prahtha darbiba beeschi ween naw nemas eespebjama.

Tas ir bahrgs spreduums, tueu Esdehls te dod par
faweeim tauteescheem. Bet waj schis tas ari newaretu sihme-

Wahzu laitskis "Hamburger Nachrichten" atlal apzerē angļu laka spēhju: "Angļu tauta, gandrihs pagalam egrīmūse ruhpnezzibū un jaur to arī nenovērtēshami būhdama padota mamma ellam, ir iswehrtusēs. Nur walda montlahriba, tur attihstas valdības usslati, principi, līķu intereses un līķu pretejibas, kuras nelahdi now faweoņamas ar tautas laka spēhju. Iau 22 gadus garā frantschu lārā no 1793.—1815. gadam dīmītē angli tika usaudzināti preefsh Anglijas usplauktoschās ruhpnezzibas, lamehr Anglijas majos, bet treetni išrihlotos laka spēhos deeneja algoti 'ahrsemneeli. No tā laikā fabriku darbs, semneku teekšanās už pilshētam, dībshēnās pebz bagatibas veenu paudzi pebz vras padari-

fastahdit samehrigi leelu armiju. Bes tam jau tagad pee sawiwatneeleem parahdas, la tee newar tift wakam us lara deenesiu, tapehz la leelaka dala no teem strahdà walstis un privatâs estahdës, kuru darbu newar apturet. Anglu tautâ ir eesalknojees reebums pret lara deenesiu un bes tam tur ari isplahtijuschees usf stati, la wispaheja lara klausiba rubypnee-
zibas walstij neder. Anglijai nu peenahzis tas pats lissenis, tas jaibauda wišam walstim, kuras mantu rausdmas al-
mirist islopi lara spehju. Scho laiku senikeescheem nella hsees
nemas labaki la fenejeem, un wišam pasaules walstim, kuras
aismirsufschas sobenu wizinat. Anglia tagad slaidri peerah-
dijuse, la rubypnee-
zibas walstis saude sawu lara spehju.

Kara finas.

Ap Speiona lopju 20.—25. (8.—13.) janvari notiku-
scho karsto zihnniu isnahlums bijis tas, la wišam anglu lara
spehlaam bijis jaatlahyjas atpalak pahr Tugelas upi. Anglu
Dendonalda jahmeelu brigade pat iſtilas lahdū laiku paſu-
duſe un jau boidijs, la ta leitufe buhreem roks, bet beidſot
tatschu ta eeradās, protams ari masleet apſlahbeta. Par
faweeem ſaudejumeem anglu lara walde ilgi nedewa nekahdas
ſihkalas finas, kritischo un eewainoto flaitu beidſot fahla us-
dot pa dalam, te ſimis kritischi, te preezdeſmit, bet libids
1. februarium tatschu jau bija tähdejadi ſanahluschi 300 kri-
tischi, 1584 eewainoti un 230 no buhreem ſawangotti. To-
mehr iſtenibā nu anglu ſaudejumi buhs dauds prahwali,
teek tatschu apgalvots, la Lanlaſchiras pulks paſaudejis wiſu
ſawn ſastahwu, t. i. ap 800 wihrus. Buhuſ tatschu ari
gruhti domajams, la apmebram 20—30,000 wihru leels lara
ſpehls buhtu laidees ta ſalot kruſtu nemetis lapās, ja tas
pawiſam buhtu til ſaudejis 300 wihrus. Par leelgabalu
ſaudejumeem Bullers nela nemin, atſaulta gan fina, la
angli ſaudejuſchi w i ſ u s leelgabalus. Pehz finam no buhru
puſes tee angeem pee Speiona ſopia atnehuſchi 16 leel-
gabalus. Pakat dſihtees buhri gan naw dſinuſchees laiſam
gan tayehz, la angeem wehl arween flaita ſinā bija pah-
ſwars un buhreem buhtu jaunemas gruhts zihnniſch, tilſihds
ta tee atſlahti ſarvus apzeetinajumus, if tureem tee til dro-
ſchi un gandrihs bes ſaudejumeem apſchahwa anglu uſbrue-
jeus — buhreem kritischi un eewainoti knopi 150 wihi.
Paſchulaik gan angeem Deenwidus-Afrida peenahluschi jauni
paſihga ſpehli: festa un datas no ſeptiſas diuifijas, ſopa ap
15—20,000 wihru. Topehz tad jau daschas anglu awiſes
apgalwoja, la Bullers no jauna uſnehmees uſbruſchanaſ
gahjeenu un pahzhelees 3 weetās pahr Tugelas upi. Bet
wehlat iſrahdijas, la finas nepareiſas: Bullers apmetees leh-
geri pee Spirmans ſampa un ir warbuht ſluſibā preezigs, la
tas war notureeet Tugelas upes labajā puſe un la buhri to
leek meerā, lai nu gan tas atſlahti leelijees, la buhſhot pehz
nedelas Ladifniſa. Bet paſchu anglu prahigalee awiſchu
ſorepondenti, la Wintons Eſchertschils aifihſt, la ar taga-
dejeem ſpehleem Bullers warot tilai no jauna paſaudet, ja
tas nodomatu uſbrukt. Buhreem gan neefot Nataſa wairat,
la labdi 18,000 wihi; 7000 turot Ladifniſu eeflehgut. 7000
iſſlaifti pa Bullera armijai pretim uſmestem ſtrehneelu
grahwieem un apzeetinajumeem un 4000 labalee ſtrehneeli
teekot tureti reſerwō ar wiſeem firgeem, lai tilſihds la pamana
nopeetnu anglu uſbrukumu, tuhlin aulekſcheem waretu ſteigtees
uſ apdraudelām poſižjam. Un pretim ſtabwoschee anglu
ſoldati ar faweeem daudſeem ſmagajeem pahrtiſas un muni-
zijas wesumeem tilai loti gauf ſteek uſ preefchü: tamehr tee
wehl domā lahdat weetal uſbrukt, buhru pahrliegt, tilmehr
buhri teem pretim jau uſmetuſchi apzeetinajumus. Buhru
waktis opſehduschas wiſus paſalnus eepretim anglu leherim
un paſino par latru luſtibū anglu puſe tuhlin faweeem koman-
danteem. Ŝewiſchki ſtrehneelu ſinijas eepretim koļenai eſot
til ſtipras, la pilnigi jaunakas ſiſtemas zeetoffchua apzeetina-
jumi. Pee tam ari buhreem labi leelgabali. Bil ilgi wehl
ſpehs tureeet Ladifniſa, nelahdi newar ſinat. Par anglu
ſpehleem lahda Londonas awiſe dod ſeloschu pahrliegt;

Ladismisä	9000	wihri ar 46	leelgabaleem
Bullera forpusis	27600	" "	71
Wehl Natala	11000	" "	38
Kopä Natala	47600	wihri ar 155	leelgabaleem
Gapsme:			

Gatakrām	7600	wihri ar	22	leelgabaleem
Frentscham	7100	" "	20	"
Metjuenam	18600	" "	60	"
Kimberlejā, Westingā, No- destijā	5600	" "	98	"
Bitur	11000	" "	48	"
Kappilsehtā	12800	" "	36	"

Bawisam: 108,400 wihti ar 439 leelgabaleem.
Befä atrodas wehl dasas no septitäs diwissjas un sahdi
sawwalneelu pulli, lopä 17150 wihti ar 172 leelgabaleem.
Ja schee pulsi eerodas, tad wißmas angleem buhtu jau prah-
wals flaitz leelgabalu. No lihdschinezeeem 439 leelgabaleem
tatschu eet nosi sahdi 182 zeetolschnos atrodosches leelgabali,
tas pee usbrutschanas nelricht swarä. Ka septitää diwissja
ween wehl nesphehs peedot angleem tahdus spehkus, ta tee ar
selmem wares usnemtees usbrukumu, par to nau dauds lo-
schaubitees. Buhti tatschu labalee strehlnieki yasaule, tas
buhtu nomazjami tilai ar leelu pahrspehku. Un isturibas
sind buhti dauds isturigaki, nela ißluitinatee anglu saldati.
Sewischki, tad sahlees fausais goda laiks, angleem llahees
wifat gruhti, it ihpaschi to sirgi tits stipri nomehredeti. Par
buhtu ißweizibu schauschanä teek stahstitas gluschi dihwainas
leetas: tad preelsch diwi godeem sahda buhtu komissja bijuse
atbraukuse us Berlini, lat ißmehginatu sahdu jaunäs sistemüs
plinschu pastellejumu, schee buhti us 500 metru (600 fotu)
attahluma usstabditam kola zilvela teblam ißschahwuschti aqis
un eeschahwuschti ahtri schaujet us fruktum pilnigu loschu
gradienu.

Franzija. Frantschi grīb spārigi stahtees pee sawas kara slotes athaunošanas. Pehdejos desmit gados bija Franzija samehrā visai mas buhweti lara lugis, samehr angli taisni pehdejos 9 gados fabuhvējuschi 28 brunu lugus un wehl buhwē 10 zitus. Ministru preelschneels Waldeks-Rusdilsshot deputatu namam preelschā nahlamos 8 gados išbuhwet pilnigi gatarus 6 leelus brunu lugus, latru pa 14,850 tonneem, kas waretu braukt 18 mešglus ($31\frac{1}{2}$ werstes) lundā. Tehrauda brunas pehj preelschā līsteem planeem buhschot

36 fäntimetru (12 jollu) beesas un skeegschoties wi saplahrt lugim $2\frac{1}{2}$ metru augstumā pahr uhdens liniju. Ari augstaftee buhschot apschuhti 4 jollu beesam zeetnata tehrauda brunnam. Isrikloti brunu fugi buhschot 4 milsu 12 jollu kalibera leelgabaleem un 18 widejeem leelgabaleem $6\frac{1}{2}$ jollu kalibera, las ari wehl spehj tuwumā pahrschaut 10 jollu beesas tehrauda brunus. Bes tam buhwejam 5 brunu freiserti, latris 12600 tonnu leels, 22 mesglu ahtruma, 28 torpedu dragataji un 112 torpedo laiwas. Pawisam tad frantscheem lihds 1908. gadam buhschot 28 pirmas fälikras brunu fugi, 24 brunu freiserti, 52 torpedo dragataji un 263 torpedo laiwas. Frantschu Rajennes kolonija tilshot buhwets dsezzelsch us semes wideeni, kur atrodas leeli, wissal wehrtiguzetu kolu meschi, no kuru ismantoschanas frantschi zerē leelu pelmu. Täpat esot zerams Rajennes eelscheenē atrodoschäf seltsa smiltis labak ismantot; jau tagad Rajenne pehdejõe gados raschots par lahdeem 7 milj. rubku seltsa.

Wahjija. Ari Wahjija galvenā usmanība preegreesta jaunajam slotes projektam. Lihds fchim preefsch ta kā drofsch preefriteji finami gan tik labās pusēs partiju lozelī un nacionalliberale, kahdi 150—160 tautas weetneeli, 110—120 ir fhwri pretim; ifschkirschanas aksal pederēs zentram (latolu bāsnīzas partijai), kuras eewehtrojamākē wadoni gan pehdejā lailā issazījuschees deesgan braudfigi pret waldbiu, sewfischē jauneezeltais īeknes arēbīslaps Simars esot preefsch slotes pawairoshanas. Interesanti, ka pehdejā lailā ari fahk plāfhas „brīhwprahīgo“ partijas aprindas preegreestees slotes pawairoshangi, tā kā nabaga brīhwprahītīem no Eischena Richtera komandeteem tautas weetneleem esot wišai grūhte stahwolkis. Ar brīhwprahīgo partiju nu ir tā, ka ta gan dīhs nekur neistaifa wehletaju wairumu un tapehz weegli waretu tapt nopushta no politisks flatuves, tikkīhs ka tiktus sarihlotas jaunas zelschanas. Debates par slotes projektu eesabfshotees reichstagā 8. februārī.

No Münchene. Laiks sche tahds lä peemumbris, te jaula alta saulite, te sneegs un leetus, wehtrs un puteni. Baur leelajām leetus gahsem Isara upe patefescham uspluhdufe wairak, nela bija zerets un tā dauds ussahsti upes tanata darbi ispostiti. Schahds nelabs laits kotti neisdewigā „schäfslereem”, tureem jadejo us dubklaines eelas, kas baltajām bilstiem nebuh nenahk par labu. Lihds pelnu deenai müncheneescheeme laits isprezzatees un tā tad arī masstu balles un redutes teek noturetas latru wafaru un wisados lokalos. Dīshwe schahdos farihlojumos pahraf jauntra un besbehdiga, tomehr weena no teem nobeidees art behdigti „Kreuz Bräu” sahlē. Skahde zirkus mahfsleneels ar saweem pahraaleem stileem un isweizibum mehginojis atviliinat lahdam godigam atflehsneekam winas flāstuli waž libgawu Issamis amatneels zihutiees pretim laitigajeem eespaideem wišu walatu, bet tā ka ballei beidso patefescham israhdiies, ta zirkus mahfsleneels usvarejis, tad atflehsneels, atrasdamees pahraf usbudinātā gara stahwollis, israhwis sawu rewołweru un sawu laimes trauzelaju noschahwis. Deenu wehlaš schinis telpās deenividus-wahztautas partija, kurai kotti demonstratīvs rasturs, bija farihlojuse atslahtu sapulzi, kurā profesors Dr. Quide tureja preelschafsijsumu pret slotes preelschlikumu, lursch eesneegts wahzwalsts faceimai. Sapulze bija itin labi apmelleta un arī profesors ir deesgan labs runatajs. Winsch aistabdija, starptautiskas teesības us juhras wehl kotti nenohahrtotas, jo tur us faussemes lacos priwatu ihpaschumu neweens nedriblosti aisslahrt, us juhras tas esot gluschi bes lahdām aissardības teesībam un eenaidneelu walsts lara lugti to ussflator lā sawu laupijumu. Sche tadehk starptautiskee likumi esot stipri papildinami un nolahrtojamī pret schahdu netaisnību. Runatajs tahlas aissnehma wahju tirdsneezības lugu apliklafchanu jaun anglu laca sīoti. Lai gan schahda rižiba esot netaisna, tad tātēju tur schahds likums un paradums pastahwot. Anglijai esot pilnigi teesība pahrluhlot schaubigus lugus, wai te Anglijas eenaidneeleem nepeewed lara kontrabandi un

Wahzija Anglijas weetā daritu tāpat. Ja ierabdoes schaubas par nedibinatām, tad protams apliklsatais fūgis dabujot par trauejumu, laika un materialeem saudejumee attīlībītītājumu un wahzu diplomatiķa efot atkal sposīti peerabdijsētāfāru spēkiju un wahzu fūgu iepaschneeleem isgāhdajusē pēnahājigu gandarījumu. Tas viens efot panahītē ar tādu lāra sloti veen, kādā Wahzijai schim brihscham ir. Tādejti pārījums, lai wahzu lāra sloti veel us pust pāvairotu, efot aplams un nedibināts. Schi preeeschlikuma aissstāhwī gribot išleitet wahzu tautas tagadejo faihgumu pret angļiem un simpatījas preeesch buhreem, lai panahītu fāru noluhsku, nebehādāmi, ka valsts jaur to tīltu apkranta ar jaunu parādu nastu. Tee, tas preeesch preeeschlikuma fajuhīminati un wienu zīldinot, nebūt nebuhīschot nest kādus upurus pēc išdevumi segšanas, bet attahīschot to tautas nabadīgākām dālam. Preeeschlikuma aissstāhwī gan jaur jauno fūgu buhvi leelīfīzeitschot. Tā tad vēz profesora Dr. Quides ussfatēm wahzu lāra slotē nebūtu poleelinajama, jo preeesch 4 gadeem teijsars išdabudams wajadīgo kredītu preeesch toreisejās slotē pāvairoshanas, apgalwojis, ka ta peeteelosha. Ja Wahzija fāru sloti pāvairoschot, Anglija pāvairoschot tādā pāseħā sameħra arī fāru, tā tad jilq qarsch, tāl vīlats.

Karnewala laiks slihd lehnām us preekschu, it tresch-deenas un sejdeenas teel noturejas redutes un schinfs wa-faros war fastapt us eelam foti dauds maslas. Zitad müncheneets dzer meerigi famu alu un preegajas par jauna kajām lara sinam, ka angli atlal kreeini salauti. Bet tam-lihds tas it nepawisam newar eesfstatit wajadsibū, ka wahzu lara flote buhtu paleelinama, kaut gan tas jau tagad ar to mehgina aprast, ka preekschlilums wahzu walsts faciemā dabuhs balsu wairumu. Neraugot us fiedigajeem protestēm no demokrati un ari laulhainneku puves schejeeneeschī jaunepreeksch aprehkinojuschi, ka preekschlilums tilpat ka jaunpeenemis. Agitazijas pret to gan wehl nerimst. Savā laikā jau sinou par Dr. Quides runu, kura bija loii-angleem braudfiga un flotei naidiga, tagad ari issludinata otra tahda sapulze, kura runas par muhshigo meeru Sut-neru Berta, jeb ka schejeeneeschī winu dehwē "meera Berta" no Wines. Katrā sinā jau jadomā, ka sapulze buhs stipri apmelleta. Laijs airweenu joyrojam grosigs, sals mainas ar slapdranki, tikai retas deenas paspiļd ūaulite un tad ari no Münchenaus us deenōideem war redset alpus. Tadeh ari sche plosas wišadas sehrgas, ka influenza un maslas, kas ir wišai ruhtis pileens tagadejā karnewala preeka bikeri.

Influenza plosas tik stipri, ka weenā weenigā masčinu fabrikā fasslimuschi ar to 300 strahdneeki un masalu deht wišas tautas un elementarskolas us kahdu laiku slehgtas. — Schejenes bsejneets Hermanis Lings no ūrveineja ūmu 80. dišumua deenu un tika no schejeeneescheem wišadi godinats. Lailkrastīs īneedsa par winu plasčus apsweikšanas ralstus un teatros bija sarihkotas Linga israhdes, tāpat winu apsweiga wiſadas beedibū deputazijs. Teizama preeksīshīme! Auguete, Daugava!

Augusts Deglaws.

Anglija. Preelsch kahdām deenam no jauna atskaitis angļu parlaments. Gesahlot sagaidīja šīwas zīnus, domāja ka liberalee iseeš us ministrijas gabschanu un wehleesēs deret meeru ar buhreem, bet tagad israhdijees, ka parlamenta wairums un pat liberalee oposīcijas vadoni pagehr energisku kara turpinaschanu. Liberalee gan tikai pastāhw us tam, ka Anglijas robesčas nedrihsłot tapt schaurakas, bet no konserwatiwās vuses zeeschi paleek pēc wezeem pagehrejumeem, ka no meera newarot buht runas, eekams angļu larogs pliwi-notees Blumfontēna un Pretorijā. Liberalee gan stingri pē-prasījuschi, lai reis ministrija laistu slajā wiſu pateiſbu un paſtaidrotu ūhki, kahdu ūpehku ihsti wajadīgas, lai waretu west karu laimigi galā. Un no ministrijas vuses bija tissab lordam Solsberi kā Lansdaunam (kārā ministrim) jaatſīkstas, ka angli kara eesahkuma buhru ūpehkus noturejuschi par pahrak wahjeem, zerejuschi tilt ar teem galā ar 50000 wiħru leelu angļu kara ūpehku. Metruhla ari usbrukumu no liberaļo puſes par neweiklo kara weschānu, ūvīschli radisalo vadonis fers Īcharls Dilks pahrmēta ministrijsai, ka tagadejais karš teekot no angļu puſes wehl ūlktati wests, nela Krimas karš. Dilks atbildeja no waldibas puſes Windhams, ka angļu waldiba jau nu gan efot maldījuſes, kad ta no pat eesahkuma Deenwidus-Afričā naturejuse wairak ka 25,000 wiħru leelu kara ūpehku, bet pēhž te efot ūparigi riħlojuſes, tagad pēhž mas nedekam Deenwidus-Afričā ūlahweschot 180,000 wiħri ar 36 zeetolſchna- 38 lugu leelgabaleem, 38 haubizem, 54 jahtneelu un 234 lauku leelgabaleem. Kuri angli tos 55,000 wiħrus nems (ar 7. diviſiju un liħds schim iſſuhtiteem ūuwatnekeem iſnahi tif 125,000 wiħri) to Windhams naw iſſlaidrojis. Pehdejās deenās gan angļu waldiba iſlaiduse pawehli, ka lai ari wiſi tee reſerwiſti, los pēc pehdejās eesauſčanas bija atſihti par nederigeem preelsch tahlaka kara deenesia, no jauna eerastos kara komiſiju preelschā. Uri ūuwatnekeelu tilſhot eesauktii prahwi pulli, bet tee nu dauds wairak nebuhs, kā „leelgabalu bariba“. Bif wahji angleem eet ar leelgabaleem, par to leezina kahds ūnojums, ka angli jau ūahkuscī eelahdet lugos, dot saldateem liħdi wižu wezōs no preelsčas lahdejamos laukla leelgabalus. Pateefbā weenigi tee 38 Kapsemē un Nataļa malā iſzelte angļu lugu leelgabali labuma ūnā war mehrotes ar buhru aħtrċħahweja laukla leelgabaleem, kuru pehdejēem efot laħdi 110. Lahdejadi tad buhru zeribas liħds schim deesgan labas: ja angli dauds mas buhru prabtigakām domam preejami, tad teem wajadsetu atſiht, ka wajadīgi wehl pawiſam jitadi ūpehki, lai uſnemtos ūelmigu laru ar buhreem. Bet la redsams, angļu eedomiba wehl nebuhi naw lausta: ir jau nu ar gan pa dalai ūprotams, lapehž tee ta eeloduschees kara turpinaschanā: buhri tagad wairi nebuhi ar meeru ar wezām robesčam, bet pagħbretu, kā uſwaretaji, lai angli teem wiſmas attod galigti liħds schim eelarotos ūnemis gabalus.

Anglii pereenius, anglo-amerikana jaotoluus pereenius, kuni
masinas. Senata komisija gan nepeenehma resolusiij, issa-
jitees atlahti par labu buhreem, bet gan tiski tapebz, ta
schahda resolusiija buhtu nofhmeju se atlahti fanibschanos ar
Angliju. Tautas weertneelu namä Schafrois dedsigi uslahjas
preesch buhreem un pagebreja, lai waldiba eejaultos laeä,
katis taisni domajoschs zilwels tatschu atfihschot, la angleem
netaisniba. Runa tisa foti silti apsweikta, bet eejaulteeb
buhru laeä nu gan amerikana waldiba pehz wijs, zif sinams,
nesahdi nedomä.

Dejvorkā jau no 1894. gada pastāhv leischi dseeda-taju beedriba „Milda” un nesen nodibinajusēs otra tāhda-pate sem nosaukuma „Dr. W. Kudirla”. Vēhdejā savu no-saukumu nehmūse no Dr. W. Kudirla, kursch pirmais leis-cheem apgabbdaja dseefmas ar notim: 1895. g. „Kolle I.” un 1898. g. „Kolle II.” Kudirla uomira 1899. g. 19. no-wembri 41. gada vēzumā. Er.

Teesleetu nodata.

Teeflectu jautajumi un atbildes.

Dauiajums. Kahda mahja parahda deht tika no apgabalteefas pristawa apliklatā un man nobota apsfardībā par to pristawās man solija pehz likuma samalkat. Bet tad mahja tika pahrdoto, tad pristawās man par mahjas apsarga-
šanu leedsās malkat. Luhdsu, jaš man pehz likuma pē-
nahktos un waj man pristawās nebuhtu jaſuhds un kur tad
suhdsat? Mbonens. Kurserns

Abonens Kurjeme.

At b i l d e . Apklyatlās mahjas apsargatajs, pebz žiwlteef. ust. 1014. panta, dabun malsu par fargaschanu pebz fawstarpeja nolihguma ar parahdneelu un kreditoru; ja tāhds lihgums noteel noslehgts, tad tāhdā mehra, tāhds ir nolikts uš ūswishčku faralstu pamata. Schahdi ūswishčli faralsti par fargaschanas malsu teek preelsch latreem 3 gadeem fastahbiti no weetejās gubernas preelschneezības, apstiprinati no ministrijas un atlāhti ūludinati; Juhs warat winos eeflatitees gubernas walde. Scho likumislo malsu fargatajs war pa- saudet, ja winsch leetojis apsargajamo mantu, atdevis to zitam (1016. p.); fargatajam ari janodod rehlius par eenahfumeem no fargatas mantas (1018. p.), bet winsch war ari ustdot ūwus ūdewumus, las wineem zehluschees pee fargaschanas; tee tad teek eetureti winam par labu no pahrdotas mantas. — Ūisu faralstu par fargaschanas malsu mehs ne-waram ūche nodrusat. — Par pristawa ūhloschanos war

"M. W." abonentam Nr. 2391. No Jums eelusti-
natais joutajums par elementarskolotaju preelschrojibam
ir teefschaam loti swarigs un jo wairak der winu atkal reis
atgahdinat plaschakai publitai, jo masak par winu ir finams
pascheem muhsu skolotajeem. Vehz tautas apgaismoschanas

Weikala pahrweetoschana.

Zeenitai publikai, saweem godajameem kundem un labwehleem pafinoju, ka sawu
angsu dseiss un tefrauda pretschu tirgotawu un kefka leetu weikalu
no Verga basara pahrweetoju festdeena, 22. janwari sch. g.

Terbatas eelā Nr. 7, jaunusbihwetā Lustiga weehizas namā.

Par man lihds schim dahlwato ustizibū pateidamees, laipni luhdsu man wim ari turpmak neleegt.

Augstzeenībā

M. P. Silleneeks.

M 255

Weikala atmehrshana!

Zeenitai Jelgavas un apkārnes publikat, it ihpschi saweem
jeen, pafihameem pagodinos zaur iho it laipni pasinot, ta es no 7.
janwara 1900. g. sahīt atvehrū sem manas firmas

tuhku, andeklu un weschas pahrdotawu
Jelgava, Leelajā eelā Nr. 11, Feldmana namā.

Baur ilggadeju praksi tāhdā no scheeenes leelakeem weikaleem
esmu eequīs schim arādā godatas publikas labwehliu un zenu, ta ari
manam jaunajam usahkumam luhdschinojo ustizibū vatureschu.

Apsolidams titai labu prezī pee ujmanigas aplapschanas,
simejus augstzeenībā

J. Cäzarewitsch.

Lokomobiles un twaika kułmaschinas

Heinrich Lanza
fabrikas Mannheimā,
peedahā
Lanksaimneeku fabeedriba
„Baßchvalihdsiba“
(Gesellschaft von Landwirthen „Selbsthilfe“),
Rigā, Valmā eelā Nr. 2.

Ferdinand Meyer&C.

Rigā,
Karla eelā Nr. 13, pretim Jelgavas dseisszela stazijai,
peedahā leelu iswehlē

dsirnamu akmenus
no wisadām schikram labakā sortes, par lehtakām zenam.

Tahlat

wisadi dsirnamu peederumi,
ta: zilindru gase, dsenamas fitnas u. t. pr.

Dsirnamu buhweschanas fabrika.

Slawenā wescha
Saksijas un Rumanijas karaju galma ap-
gahdneku

Mey & Edlich,

Leipzig-Plagwitzā,

ir glihtakā, praktiskakā, lehtakā un nāv no smal-
kakās andeklu weschas issekhikrama. Kārejwejem,
cejotajeem, jaunekjeem u. t. t. ir wiņa teescham
nepeeezeschama. Par nedauds kapeikam gabala dabujama Rigā pee:
brahleem A. & J. Alschwang, S. A. Blechmann & dehleem,
Richard Chomse, W. Goldstein, L. Goerber, E. D. Huttner,
Ludwig Lurie, J. J. Ossipow, J. Oestberg, A. N. Ptilow,
E. Schuppe, L. Thal, N. Wagner, L. N. Woronzow,
M. Wulfsohn & dehla; Limbaschos pee: brahleem Specht;
Zehsis pee E. Heinze un ikkatrā zaur plakateem issludinātā weetā.
Ta katra weschas gabala atrodas tirsneezibas sihme
kā ari firma

Mey & Edlich, Leipzig.

No paka, itaisijumeem, kahdi ar luhdsigām eti, ketem un luhdsi-
geem eepakajumeem, pa leelakai daļai ar luhdsigeem fasona nosan-
kumeem top peesolita, wajaga sargatees un usaizinu pee pirksha-
nas peeprasit it sevischki ihesto weschu no Mey & Edlich'a.

J. E. Muschke,

Lampu fabrika,
ar twaika dseinei,
trauku un stikla pretschu
noliktawu;
Rigā, Terbatas eelā 18.
Fabrikas telefons 1011.
Noliktawas telefons 1012.
Emaj. kefka trauki,
Alsenida galda leet,
Tehjmaschinas,
Lampas un
Lampu peederumi.
Lampu reparaturas if-
dara lehti, atbri un labi,
pascha darbnīža. M 290

Abdu un firgleetu tirgotawas
M. P. Sudjin,

Rigā, Terbatas eelā Nr. 14 un 7, Rigā,
peedahā leelā iswehlē:

wisadas solu, vindsolu, pastalu un apaku virsahdas, firg-
letas, wilnu, wiņo turpneku un sejlineku peederumus,
Dabowa jutes, sabalku forschwas un schektes, lä ari dascha-
7243 das zitas abdu prezis par loti veeneigmām zenam.
Soli ahdas sahlot no 17 rubl. par pudu.

Pastalu ahdas 37 kap. par mahz.

Manā apgahdība pastlabar isnahža jaunu grāmata:

H diwām swaigsnem.

Asurda Latvija romans diwās dalas, latviski tulkojis

A. Deglaw.

Maksa I. dala 60 kap., II. dala 80 kap.

Ernsta Plates,

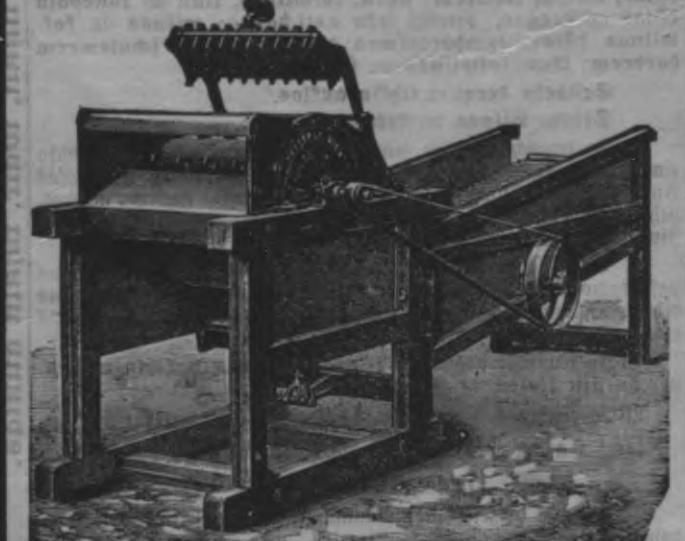
tipo-litografija, burtu leetuwe, un foto-kimigrāfija,
Rigā, pee Petera basnīzās.

Ed. Zehders, Rigā.

Semkopibas maschinu un lanksaimneebiās rihku frakjums,
Karla eelā Nr. 11, pretim Tukuma-Jelgavas dseisszlam,

peedahā

kułmaschinas.

ar rovu dzenamas un tāhdas, ar gēpelī dzenamas trešīk 2, 4,
6, 8 un mārītārīgām ar tārlātā peederīgām gēpelēm, wijsas
maschinas pehz jaunatās un labolās konstruktijas is wišlabāta materiala.

wijsu us galwołdhanu.

Tahlati: wisadus arklis, seklas apārains, ezeskas, seklas
maschinas, sejna grābēklis, labības tārīmas maschinas,
hekkeli maschinas u. t. t.

Lokomobiles un twaika kułmaschinas

jānītās konstruktijas.
no angli fabrikas Nich. Garret u. Sons, no 3, 4, 6, 8 un 10
figu spehēem.

Wehstulu adrese: Gd. Zehder, Rigā.

J. Knubes

akmenu kaltiwe
Rigā, Meera (Frieden) eelā Pz. 15,
peedahā
marmora, granita un zitu akmen
kapu frustus un monumentus,
la ari tēbūna kapu frustus
par lehtakām zēnam.

R. Semgala

apteeku pretschu tirgotawa
Rigā, Terbatas eelā Nr. 45, pascha namā,

peedahā leelumā un masumā eelch un ahrsemes apteeku prezis, kā-
lalījas, parfimerijas, daschadas gumijas prezis, wišnas krāsas patīnas
un lotēm, lä ari elas krāsas, gatavas un pulveri, seepji sahī,
florāls, larbolīneja, baltfiks un t. t.

8280

Lokomobile,
6 figspēkt. lihds ar kuhleju un
weens 8 figu sp.

twaika katlis,
lehti pahredodami Strīķieres pag.
Spruha m. no J. Luhka. 272

Fix labatas aparats filbi-
schani un wahrischani,
Spiris fazeetējuschi weida.

Dabujams

Rigā: pee Mag. E. Biršmanā.

" Alf. Th. Busch,

" Mag. F. Lichingera,

" Nob. Liss,

" Ed. Udam u. Co.

Aicis. Walera.

Hapsalā pee G. Normana.

Jelgava " Mag. Hertela.

Tula " J. G. Kepmanā.

Beelumā pee Dr. A. Stellmachers.

Rigā, leelu Lehgeru eelā Nr. 30.

.....

Hugo Hermann Meyer,
Rigā
Ventilatori.
Miladas māldinās.

.....

W. Schulhs,
pumpji un bloku tūfilījs,
Rigā, Augu eelā Nr. 24,
pagatavo un tura frakjumā wišabu-
talā bloks, koka pumpus prečos
tu īngem un akam.

Regus un buk-kokti bumbas
(bumbotawam) un buk-koka lehgeri.

E. Larsen'a
sēta un sudraba leetu weikals
tagad atrodas:
Leelajā Jaun eelā Nr. 13.

Jelgawā,
Mahzu Amatu, breedriba.

Allunana teatra personals.
Swehdeen, 6. februari 1900. g.

Virno reisi Jelgawā:

Dorina... A. Galonēcīs

.....

Dīshwes pahrmainas,
Stati luga 3 nobalās no italeitā
rafneebiā Dīshvelano Roveta.

Aptākši dehl Jelgawā

īgo lugu war īrahdit til wees-

reisi, svehdeen, 6. februari.

Dorin... A. Galonēcīs

.....

"Dorina".
jeb:
Dīshwes pahrmainas.

Stati luga 3 nobalās no italeitā

rafneebiā Dīshvelano Roveta.

.....

Mag. E. Biršmanā

apteeku pretschu tirgotawa,

Rigā,

Rātuscha laukumā, eelā Nr. 3, pascha namā,

atkāl atwehrtā un peedahā
leelumā un masas dalas: eelsch
un ahrsemu apteeku prezis, kālī-
talis, pahrcenamās līdzfektus
līdzfektus rītīs, desinfekcijas
līdzfektus, wišnas un elas krā-
sas, parfimerijas un seepes wiš-
bagatīgalā iswehlē no slawenālōm
tārīm un ahrsemu fabrikam, wišus
dabītos mineralu-hēdenus, lä ar-
dāuds zītas faimneebiā leetojāmā
veelas. Semīfakti ēterījama: A.
Zītītārīgā ētāla kafeja, ētāla ekstrāts,
ētāla bonboni. Tārītārīgā
pat ari dabujama: Mag. E. Birš-
manā grām. "Par ahrseebiās
tārītārīgās" 1900. g.

.....

Seebergs n. Guðsdié.

.....

.....

Sche Flakt "Literariskais Peelikums".

.....